

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HLAS

صدا

الجماعة الدينية الإسلامية في جمهورية تشكوسلوفاكيا

MOSLIMSKÉ NÁBOŽENSKÉ OBCE PRO ČESKOSLOVENSKO

• Ročník 1

• Číslo 2

Květen 1937 • Rabi ul Euvel 1356

Ofizielle Zeitung der Moslemischen Religionsgemeinde für die ČSR.

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchecoslovaque.

Redakce a administrace

Rédaction: Praha XIX., třída krále Alexandra 20.

H. M. Handžić, profesor Gazi-Husrev-begovy medresy v Sarajevě:

Islam sám k sobě vábí.

Je to podivuhodný zjev, že se Islam i dnes, kdy jsou moslimové ve velmi nepříznivém postavení, sám sebou šíří a sám k sobě vábí. Není divu, že se šíří některá víra, jestliže se v její prospěch rozvine čilá propaganda a jestliže státy, různé spolky a instituce podporují její misionáře ohromnými ročními podporami, ale je to opravdu zázrak, že se Islam stále rozvíjí a šíří, i když se jeho stoupců nevěnují dostatečně propagandě své víry. To jest zřejmý důkaz pravdivosti Islamu a pevnosti i síly jeho základů, Bohem položených.

Příčina tohoto šíření tkví zajisté ve vznešenosti islamských principů, z nichž tu některé uvedeme. Islam jest jediná víra, v níž se čistě, výrazně a jasně zdůrazňuje existence jediného Boha. Víru v jednoho jediného Boha hlásá Islam tak, jak jest Boha důstojno. Bůh nemá tváře ani podoby. Nemá těla a není nic na světě, co bychom mu mohli připodobniti. Jen Jemu jedinému jest určena modlitba a prosba každého moslima. Jenom Jemu jedinému se moslimové klanějí, jen Jej jediného vzývají o pomoc. Toto vznešené pojetí Boha se jeví také v tom, že mezi Bohem a člověkem není žádných prostředníků. Každý se kaje přímo Bohu a jen před ním složí počet za své skutky. Proroci Bohem vyslaní jsou lidé jako ostatní lidé. Nemají božství ani účasti ve stvoření a spravování čehokoli na tomto světě. Jedině se jim dostalo zjevení od Boha a úkolu hlásati světu pravdu a víru. To jest v základě islamská víra, která jest obsažena v „kelimei-šaha-

detu“ (moslimském vyznání víry) a již se člověk stává moslimem. Islam jest jediná víra, která povznesla vědu na stupeň, jehož zasluhuje. „Jest povinností každého moslima hledati vědění, neboť moudrost je muslimanu majetek, který nutno si osvojití, kdekoli se vyskytne. Vyskytne-li se věda třeba kraj světa v Číně, i tam má moslim za ní jíti. V budoucím světě inkoust, který stéká s učencova pera, má větší cenu než život a krev, které zbožní lidé za víru obětovali.“ To jsou slova samého Proroka Mohameda. Islamští národové skutkem dokázali, že si přisvojili tato vznešená slova a že je uchovali ve své duši.

Islam jest víra, která se vyznačuje tolerancí a přistojným chováním k stoupcům jiných vyznání. Představte si, zda-li je vznešenější paragraf v kterémkoli zákoně, nežli je v Islamu pro příslušníky jiných vyznání: „Práva, která máme my, mají i oni. Povinnosti, které máme my, mají i oni.“

Islam jest víra, která odklízí rasové a plemenné rozdíly. „Arab nemá přednosti před Nearabem ani Nearab před Arabem.“ „Moslimové jsou bratři.“ Černoch i rudoch jsou rovnoprávní s bělochem. To jest také hlavní důvod, proč se Islam tak rychle šíří mezi černochoy střední Afriky a to bez jakékoli propagandy. Islam jest víra, která se snaží shodovati se s lidskou přirozeností. To jest zřejmé v mnoha islamských předpisech. Uvedme na příklad omezené a těžkými podmínkami vázané mnohoženství v určitých případech. Dále rozvod,

když se jeví nutným, neboť to vše vymáhá lidská přirozenost. Islam jest víra, která stírá rozdíly stavů. Ani boháč ani chudšas ani duchovní ani kdo jiný nemá svým postavením přednosti před ostatními. Duchovenstvo jako stav, který požívá zvláštní posvátnosti, v Islamu vůbec neexistuje. Koran praví: „Nejlepší a nejušlechtlejší z vás je ten, kdo se více bojí Boha a je zbožnější.“

Žádné vyznání nevěnovalo tolik pozornosti čistotě, jako vznešený Islam. Podle Islamu je zbožnost v čistotě. Bohu není příjemné a milé, aby někdo žil deset i více let, aniž se koupal, aniž nehty ostříhal, aniž převlékl košili a podobně. Každý namaz (modlitbu) musí bezpodmínečně předcházeti omýváním (abdest) nebo koupáním. Samo složení namazu (modlitby) obsahuje tolik vznešenosti a moudrosti, že ji může vystihnouti a že se jí může obdivovati jen člověk, který má vlohy pochopiti vznešené a velkolepé věci. Islam se vyznačuje také tím, že jeho příslušníci zůstávají mu srdcem i duší oddáni. Hrabě de Kastries praví: „Jediná víra, která nemá odpadlíků, jest Islam.“ Tento učenc, třebaže nemoslim, opravdu vystihl a vyslovil pravdu, neboť není potřebí ohlížeti se

na ty, kdož se v mukách inkvisičních zdánlivě odřekli Islamu, ani na ty, kdož pro nízké hmotné cíle opustí vznešený Islam. Tito poslední nemohou býti nikdy oddáni žádné víře. Naproti tomu ti, kdož přijmou Islam, a zejména na kulturním západu, jsou jen lidé vzdělaní a lidé zralé úvahy, jejichž život jest vyplněn hlubokým přemýšlením o náboženství a kteří mohou často posloužiti jako důkaz islamských předností a ctností.

Uvedli jsme zde jen několik příznačných stránek Islamu, které k němu vábí lidi a které mu mezi vzdělanými lidmi razí cestu. Šířeji se rozepisovati o této věci znamenalo by napsati celou studii.

Kdyby se moslimové více drželi islamských předpisů, a zvláště těch, které přívržencům Islamu zajišťují sociální pokrok, pak by se Islam šířil ještě více. Ale přes to vidíme, že se šíří skoro sám od sebe v kulturním světě. Dnes jsou v mnoha evropských větších městech islamské náboženské obce, z nichž některé mají své džamije (chrámy) a dokonce i časopisy. Taková skupina moslimů existuje nyní také v Praze a vydává svůj časopis, pro který bylo napsáno těchto několik řádek. Přejeme jim štěstí a zdaru!

Přeložil Dr. F. S.

Prof. Dr. S. Mohamed Abdullah,

imam berlínské mešity a gen. sekretář Německo-moslimské společnosti:

Život Proroka Mohameda.

(Pokračování).

Jelikož pronásledování neustávala, naopak byla stále jen nelidštější a nevázanější, proto nařídil Mohamed včas, obávaje se ještě horšího, asi stu svých přívrženců, mužům a ženám, vystěhovati se a hledati útočiště v křesťanské zemi Habeši. Právě v té době, kdy potřeboval nejvíce ochrany svého strýce Abú Taliba a své ženy Chadiže, vyrvala mu oba dva smrt jako blesk z otevřeného nebe. Tato chvíle bylo zvláště příhodná Korejšům, aby mohli využití nastalé situace a mohli využití plně volného pole proti Mohamedovi. Neztráceli proto času a rozhodli se vyhladiti nejprve jeho učedníky a s Mohamedem samým učiniti krátký proces.

Aby zachránil holý život, uprchl prorok v noci, byv varován božím zjevením, do Mediny, vzdálené 150 mil od Mekky. Na této cestě byl doprovázen pouze jediným průvodcem, svým přítelem Abú Bekrem. Den tohoto pamětihodného útěku jest hedžra, která připadla na den 20. června roku 622 po narození Ježíše Nazaretského. Tento útěk znamená důležitou epochu světových dějin a jest základem moslimského letopočtu. Na svém útěku byl Mohamed neustále pronásledován. Tři dny skrývali se uprchlíci v jeskyni, která se nazývala Džebel Taur a která byla vzdálena pouze tři míle od Mekky. Když uslyšel hlasy svých nepřátel, kteří se blížili ke vchodu jeskyně, zvolal Abú Bekr:

„My jsme pouze dva, kdežto jich je mnoho!“ „Nebud' malomyslný,“ odpověděl mu Mohamed, „my jsme pouze dva, ale Bůh jest s námi jako třetí.“ Po osmidenním putování dostihli konečně Mediny, ale ani zde jim nepřítel nedal pokoje. Několik tisíc mužů mekského vojska pochodovalo proti nim. Došlo konečně k bitvě. A hle — moslimové, kterých bylo pouze 313 mužů, zvítězili u Badru, vzdáleného 30 mil od Mediny a 120 mil od Mekky. Touto porážkou se Mekští sice ničemu nenaučili, ale také nic nezapomněli. Na novou výzvu jejich vůdce Abú Safyana shromáždili se ještě jednou a učinili ještě jeden zoufalý útok proti stoupajícímu přílivu Islamu. Tak došlo k bitvě u Ochudu, vzdáleného 12 mil od Mediny a 138 mil od Mekky. Výsledek byl překvapující — lidé z Mekky byli úplně rozehnáni. V pátém roce hedžry spojili se Korejšti, Židé a Bedú, aby zasadili Islamu ničící ránu. Velké vojsko, čítající asi 10 až 14.000 mužů, oblehlo hradby Mediny. Moslimů bylo sotva jeden tisíc. Ale i tentokráte byli Mekští poraženi. Jelikož těmito neustálými boji Mekští úplně vyčerpali svoje síly, nečinili nijakých pozoruhodných pokusů o výpad proti nepřemožitelné moci moslimů. V šestém roce hedžry (roku 628 po narození Ježíše Nazaretského) uzavřeli lidé z Mekky příměří s Mohamedem. Dvě léta později triumfoval

Mohamed nad druhým nepřítelem, nad Židy, a v roce 633 po narození Ježíše vtáhl posléze Mohamed do Mekky, do svého rodiště, odkud před osmi lety byl vypuzen jako štvaný uprchlík. Prorok se nyní objevil v čele armády, čítající 10.000 mužů. Mekšští, kteří si byli vědomi tíživého břemene svých minulých zlých skutků proti němu, ničemu se již ani nedivili, než velkodušnosti amnestie, která byla udělena všem, i těm, kteří dříve usilovali o život Mohamedův. Prorok promluvil ke svým jednomyslným nepřátelům uchvacující slova: „Ó, Mekšští, vám nepřísluší ani předhůzka. Bůh vám promine, neboť On jest milosrdný a láskyplný. Jděte, jste volní!“ Dějiny neznají podobného důkazu velkomyslnosti, kdy člověk, který nesporně drží všechnu moc ve svých rukou, tak velkomyslně se zřekne pomsty na svém úporném a nyní poraženém nepříteli.

Kaaba byl dům, kterého bylo používáno k vzývání Boha. Nejprve očistili ji moslimové od 360ti model, které byly zde rozestaveny. Ještě dva roky vpřed a již celá Arabie pře-

stoupila k Islamu, anebo alespoň přísahali Prorokovi osobní věrnost. V další části života podařila se Mohamedovi pronikavá reforma všech zvyků a změna celého národního charakteru jeho krajanů — Arabů.

Prorok vyhubil všechny zkaženosti, odstranil neřest hazardních her, vymýtil vraždy dětí, zlepšil postavení žen, zakázal opilství a zabránil hroznému zlovyku mnohomužství a mnohoženství. Mohamed učinil zároveň i naprostý konec stále trvajícím krvavým válkám a spojil dříve neustále mezi sebou válčící kmeny Arabie v naprosté bratrství. Celá země se proměnila takřka v zahradu na zemi — toto gigantické dílo podařilo se Prorokovi v krátké době dvacetitřítí let. Když Mohamed takovým úspěšným způsobem zakončil své poslání, jednoho dne promluvil k velikému shromáždění, čítajícímu přes 120.000 věřících, v údolí Mina. Řekl tehdy tato paměťhodná slova:

„Muži, vyslechněte mou řeč, neboť nevím, zdali mi bude ještě dopřáno po tomto roce dále dlítí mezi vámi.

Pokračování.

Výroky Mohamedovy.

Budeme zde postupně otiskovati překlad proslulých výroků Mohamedových podle anglického vydání Abdula Al-mamuna Al-suhrawardyho, Londýn, 1905. — První čtyři výroky jsou podle mínění Abu Dauda nevyhnutelné pro náboženské vedení člověka a obsahují souhrn islamské mravouky.

1. Skutky budou souzeny podle úmyslů.
2. Důkazem moslimovy upřímnosti je to, že si nevšímá toho, co se ho netýká.
3. Nikdo není pravým věřícím, nepřeje-li si pro svého bratra toho, čeho si přeje pro sebe.
4. Co jest dovoleno, jest jasné, a co není dovoleno, jest rovněž jasné, ale jsou některé pochybné věci mezi obojím, jichž jest dobré se vystříhati.

Profesor Hafiz Muhammed Pandža:

Základní islamské povinnosti.

Zejména pro naše neomslimy bude redakce otiskovati na pokračování Krátkou nauku islamské víry. Upozorňujeme však, že veškerá arabská slova jsou psána tak, jak je používali Turci a národy, pod jejich vlivem stojící, tedy v první řadě Balkán. Jelikož autor jest bosenský théolog, ponecháváme výslovnost jím uvedenou.

Podle učení Proroka Mohameda zakládá se Islam na těchto pěti povinnostech:

1. kjelimei-šehadet, to jest vyznávati „Ešhedu en lailahe illelah ve ešhedu enne muhamedden abduhu ve resuluhu“; 2. konati modlitby; 3. dávatí almužnu; 4. postítí se v měsíci ramazanu a 5. putovatí do Mekky a navštívítí Kaabu (kdo je zdrav a má na to peněžní prostředky).

Kjelimei-šehadet znamená: „Já vě-

5. Osvojujte si božské vlastnosti.
6. Neumírá ten, kdo zasvětil život učenosti.
7. Kdo ctí učené, ctí mne.
8. Modli se k Bohu ráno i večer a vyplň den svým zaměstnáním.
9. Kdo nepracuje pro sebe ani pro jiné, tomu se nedostane odměny od Boha.
10. Kdo je schopný a zdatný a nepracuje pro sebe ani jiné, k tomu Bůh nebude shovívavý.

řím srdcem a vyznávám jazykem, že není Boha kromě Allaha a že Mohamed je boží Prorok.“ Tím prohlašujeme a tvrdíme, že Všemohoucí Bůh jest jediný, že vše stvořil a Mohamed že jest jeho věrný a spolehlivý poslední prorok, vyslaný na svět, aby lidstvu ukázal pravou cestu, aby hlásal jediného Boha a naučení prové Boží víry. Věřítí taktó v Božího Proroka znamená věřítí ve všechna poslání Božích proroků od Adama až do Mohameda.

Namaz (modlitba) jest sloup a stěžejní kámen, na němž jest vybudována vznešená islamská víra. Bůh nařídil moslimům, aby konali modlitby a aby jich neopomíjeli. Namaz je klíčem pravého štěstí na tomto i na onom světě. Proto nutno dbáti modliteb a modlit se ve chvíli modlitby. Při modlitbě je nutno být ponížený a zkroušený, neboť Bůh praví: „Budou spaseni ti věřící, kteří jsou při modlitbě zkroušení a ponížení.“

Dříve nežli se začne moslim modlit, musí se k modlitbě připravit a dbáti těchto šesti předpisů: 1. musí mít čisté tělo a omýti se (vykonati abdest), 2. musí mít čistou oděv i místo, na němž se modlí; 3. musí zahaliti stydké části těla (muži se mají zahaliti aspoň od pasu pod kolena a býti jinak slušně oblečení; ženy mají mít zahalené celé tělo kromě obličeje, rukou a nohou po kotníky); 4. obrátiti se tváří směrem ke Kible (Kaabě); 5. býti si vědom předsevzetí, že se chce modlit; 6. modlit se v ustanovenou dobu té které modlitby.

Farzy abdestu (předpisy o omývání podle Koranu) nařizují: omýti obličej a ruce nad lokty, potřít mokrou rukou čtvrtinu hlavy a omýti nohy až nad kotníky.

Sunnety abdestu (příkázání Proroka Mohameda o omývání) nařizují: učiniti předsevzetí, že vykonáš omývání, vyřknouti slova „Bismi-lahir-rahmanir-rahim“, omýti ruce do záloktí, dobře třít prsty a mezi prsty, třikrát vypláchnouti ústa, vyčistiti zuby „misvakem“*) nebo kartáčem, třikrát vypláchnouti nos, celou hlavu mokrou rukou potřít nebo omýti, uši potřít nebo omýti, krk potřít, všechny předpisy a příkázání o umývání (farzy a sunnety abdestu) takto po řadě vykonati a při omývání dobře třít.

Mekruhy abdestu (čeho se varovati při omývání) jsou: příliš plynouti vodou nebo příliš jí šetřiti, šplíchat si vodu po tváři a s ostatními mluvit.

Abdest (omývání) se porušuje: stolicí

*) Misvak je druh dřeva, kterého se v Orientě užívá k čištění zubů.

nebo močením a pouštěním větrů, krvácením nebo výtokem hnisu, zvracením plnými ústy, spaním nebo mdlobou, šílenstvím nebo opilstvím a hlasitým smíchem při modlitbě.

Při abdestu se omývají ony části těla, které se nejsnáze znečišťují. Islam však nařizuje omývat celé tělo a koupati se (gusul). Každý moslim se musí aspoň jednou týdně koupati a to podle možnosti v pátek. Toto koupání je sunnet (příkaz Proroka Mohameda). Kromě toho je farz (příkaz Koranu) pro každého Moslima vykoupati se po každém výtoku mužského semene. Takový člověk se nazývá džunub (nečistý) a nemůže vykonati abdestu ani modlitby, dokud se nevykoupá. Když se moslim koupá, má dobře vymýti nos, ústa a celé tělo dobře třít, aby nikde nezůstalo suché místo.

Když moslim splnil uvedených šest předpisů (t. zv. 6 šartů namazu), může přistoupiti k modlitbě. Modlitba (namaz) se skládá ze šesti částí a jest jich dbáti v tomto pořadí:

1. když se začíná modlitba, nutno vysloviti: „Allahu ekber“;
2. při modlitbě musí státi, kdo se může udržeti na nohou (nemocní se mohou modliti sedíce nebo jak jim jest možno);
3. odříkávat Koran;
4. vykonati „ruku“ (napolo se sehnouti);
5. vykonati „sedždu“ (dotknouti se čelem země);
6. usednouti a odříkati t. zv. „ettehijatu“.

Modlitba (namaz) se porušuje mluvením, hlasitým plácem, nepotřebným kašláním a vzdycháním, jídlem a pitím, smíchem a vším, co znemožňuje zkroušenost nebo co se přiči dobrému chování. Dopustí-li se kdo při modlitbě něčeho z toho, co bylo právě uvedeno, jeho modlitba nemá ceny a musí se opakovati.

Moslim má denně vykonati patero modliteb: 1. sabah (jitřní modlitbu) — před samým východem slunce, 2. polední modlitbu; 3. ikindij — před západem slunce, 4. akšam — po západu slunce; 5. jaci — po zhasnutí červánků na západu. Dobu těchto modliteb ohlašuje muezin s minaretu.

(Pokračování.)

Zprávy církevní, misijní a organizační

Jako celý islamský svět oslavila i Moslimská náboženská obec pro Československo, ústředí v Praze, den narození Proroka Mohameda dne 22. května. Tento den — Mulet el Nabí — Mevlut byla pořádána malá, intimní slavnost v květinami vyzdobeném „zeleném salonku“ kavárny „Louvre“, spojená s přednáškou „O životě Proroka Mohameda“ předsedy MNO Salíha Hadžiosmanoviče. K této slavnosti sešlo se opětně hodně našich příznivců a přátel, aby s napjatou pozorností vyslechli tuto před-

nášku s vysokou úrovní, doplněnou velmi vhodně u nás dosti málo známými citáty hluboce filosofických výroků Proroka. Omluvný a pozdravný dopis zaslal Spectabilis prof. Dr. V. Lesný, děkan filosofické fakulty Karlovy university.

Bez jakékoliv výzvy zaslal nám náš přítel p. Fr. Roubík, bankovní úředník z Prahy, Kč 10.— na tiskový fond El Ittihadu. Dar nás příjemně překvapil právě proto, že

nám prokazuje, že jsme zde v Československu pevně zakořenili a že máme zde své oddané přátele.

Náš abonent František Benda, prodej veškerých časopisů a novin, Nová Bystřice u Jindřichova Hradce, nabízí předplatné pro veškeré noviny, časopisy a revue Orientu za původní ceny. Taktéž objedná všechny publikace, spisy a knihy, vyšlé v kterékoliv orientální zemi, za původní ceny a poštovné.

V Praze, dne 29. května 1937. Majitel a vydavatel: El Ittihad el Islami, Moslimská náboženská obec pro Československo, ústředí v Praze XIX., třída kr. Alexandra 20. Zodpovědný redaktor H. Mohamed Abdallah Brikcius. Vychází měsíčně. Předplatné Kč 10.— ročně. Používání novinových známek povoleno výnosem Řed. pošt a telegrafů v Praze č. j. 75.860/IIIa-37 ze dne 22. dubna 1937 a č. 9154/VII. ze dne 24. ledna 1935.

Dohlédací poštovní úřad Praha 47. — Tiskne A. Fišer, Strašnice 289.